

**[Undervisningsministeren.]**

dette som noget uhyre vigtigt og afgørende. Dertil vil jeg gerne sige, at det synes nu ogsaa at være lagt op i et alt for højt Plan, for vi har rundt omkring i de sønderjyske Landsbyer stadig haft dette, at der gik tyske Børn i de danske Klasser. Vi har altsaa ikke haft en ren national Skole, saa den Linie kan slet ikke fastholdes, og jeg synes ikke, hvis vi skal naa til Enighed, at det tjener dette Maal at lægge dette saa haardt fast.

Jeg er enig i, at den midlertidige Ordning maa forlænges, men jeg er ikke enig i, at vi skal forlænge den Aaret ud, for det tror jeg ikke kan naas i dette Ting.

Til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller vil jeg gerne sige, at jeg for det første er helt enig med ham i det, som jeg lagde saa stærk Vægt paa i min Forelæggelsestale, at det var af overordentlig Betydning for os at naa til Enighed. Men for det andet er jeg ogsaa enig i, hvad jeg gav Udtryk for til sidst, at vi maa have en Ordning, som vi tror paa kan holde. Det ærede Medlem udtalte stærkt, at dette var absolut afgørende, og jeg glædede mig over, at det ærede Medlem udtrykte sig, som han gjorde. Jeg synes, det tydede paa en anden Indstilling til Spørgsmaalet om Enighed, idet han udtrykkelig sagde: vi er ogsaa parat til i Udvalgsarbejdet at lade os overbevise, hvis der er Grund dertil.

Og saa vil jeg efter disse Bemærkninger gerne sige: Hvorfor lægger man det saa haardt op, som man gør? Er der nogen Grund til det? Jeg kan ikke se det. Jeg citerede i min Forelæggelsestale den Minister, som gennemførte Mindretalsordningen i 1920. Han har selv klart og tydeligt indrømmet, at hvis vi havde gennemført den Ordning, som nu Flertallet foreslaar, ja, saa vilde det have givet Mindretallet dernede al den Ret og al den Frihed, man i det hele taget kunde ønske at give det. Hvorfor skal vi saa føle os fuldkommen forpligtet til at blive ved en Ordning, som vi har haft ganske vist siden 1920, men som jeg mener har vist sig ikke at kunne holde helt. Vi maatte Gang paa Gang vige. Nu skal jeg ikke komme ind paa, hvor Skylden ligger; Skylden ligger jo hos mere end een Mand. Vi har maattet vige i 1923, vi har maattet vige, da vi oprettede Eksamensskolen, og begik

sikkert en stor Fejl dér; vi har maattet vige i 1933 og i 1939, da vi oprettede et tysksproget Gymnasium, saa vidt jeg husker i Aabenraa. Saadan har der været en stadig Vigen paa dette Omraade, og derfor synes jeg ikke, der er nogen Grund til at lægge det saadan op, som man har gjort.

Naar man nu fra en Side hævder, at man ikke giver Mindretallet fuld Ligestilling med det danske Folk, idet dette kan vælge mellem offentlig dansk Skole og danske Privatskoler — og svarende hertil skulde altsaa Mindretallet i Nordslesvig have Krav paa at kunne vælge mellem en offentlig tysk Skole og tyske Privatskoler —, saa synes jeg, man glemmer, at et saadant Valg kan aldrig hæves op til et Princip. Princippet er dette, at man byder dem Vilkaar, saa de kan blive undervist i det Sprog, de holder af, og indført i den Kultur, som de mener er deres, og det gør man ved den foreslaaede Ordning.

Fra en anden Side har man villet paa-staa, at ved at tage de offentlige Skoler bort ophæver man en Særret, som ikke tilkommer et Mindretal. Men det er jo heller ikke nogen ren Linie. Man glemmer nemlig og lukker ligesom Øjnene for, at en Særret til tysksproget Undervisning med fortsat dansk Støtte bestaar stadig gennem Privatskolerne, og det er det, der stadig har været ledende for mig.

Jeg synes ikke, at Flertallet og Mindretallet i Kommissionen er saa himmelvidt langt fra hinanden, at de ikke skulde kunne enes om en Ordning, og i hvert Fald vilde jeg mene, at saa langt maa de kunne naa — og her er det Flertallet, jeg appellerer til —, at de dog vil give Rigsdagen ordentlig Tid til at behandle dette Lovforslag og derfor vil gaa med til midlertidigt at forlænge den Ordning, som blev truffet i December 1945.

Jeg skal endnu engang sige, at mit Formaals har ikke været — det er der sikkert heller ikke nogen, der tror, heller ikke det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen — at skabe Vanskeligheder for, at vi kan opnaa Enighed. Mit Formaals har været, at vi skulde tage dette Forslag til aaben og fri Drøftelse i den danske Rigsdag, og saa skulde vi alle bestræbe os for at komme frem til Enighed om den fremtidige Ordning af vore Skoleforhold i Sønderjylland. Jeg kan ikke forstaa — og det synes jeg er en Svaghed hos Flertallet —, at det betyder noget, om